

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

FYLKESMANNEN I OPPLAND	
Avd.:	MA
- 4 OKT 2005	
S.nr.:	03/7920-50
Ark.:	432.1 S beh.: GV

Forsvarsdepartementet
postboks 8125 Dep
0032 Oslo

Deres ref

Vår ref
200503834-/STK

Dato
30 SEPT. 2005

Tilbakeføring av Hjerkins skytefelt til sivile formål. Gjennomføring av et naturrestaureringsprosjekt.

Som en del av tilbakeføringen Hjerkins skytefelt til sivile formål er det utarbeidet et naturrestaureringsprosjekt for området. Målet er å tilbakeføre skytefeltet til mest mulig naturtilstand. Villmarkspreget natur (> 5 km fra tyngre tekniske inngrep) som øker etter tilbakeføringen er beregnet til inntil 196 km². Etter restaureringen antas områdets naturkvalitet å ha blitt så stor at det kan legges ut som vernet område etter naturvernloven (nasjonalpark og landskapsvernområde) som tillegg til allerede vernet areal på Dovrefjell. Prosjektet vil også bidra til å reetablere skytefeltet som vinter- og vårbeite for villreinen. Området inngår i forslaget til opprettelse av nasjonale villreinområder.

Prosjektet er unikt i internasjonal sammenheng og vil kunne bli et "utstillingsvindu" for norsk naturvernpolitikk.

Naturrestaureringsplanen er utarbeidet av Fylkesmannen i Oppland (høringsdokument av juli 2003 – vedlegg 1) parallelt med kommunedelplan og Forsvarets planarbeid for tilbakeføring. Fylkesmannen har gjennomført en omfattende høringsrunde for planen. Oppsummeringen viser at det er stor oppslutning om nødvendigheten av å gjennomføre prosjektet av hensyn til dyre- og plantelivet, sikkerhet og næringsvirksomhet. Fylkesmannens oppsummering og anbefaling vedlegges (vedlegg 2).

Fylkesmannen har anslått at oppryddingen og tilbakeføringen av skytefeltet vil koste mer enn 500 millioner kroner. Nødvendige tiltak er fjerning av blindgjengere, rydde i feltet, sikre området mot forurensning og fjerne tekniske anlegg. Arbeidet er beregnet å pågå i en periode på 20 år fra 2005 til 2025.

Noen av de aktuelle tiltakene i Hjerkins skytefelt er sterkt omstridt. Dette gjelder særlig den tidligere turisthytta Snøheim ved foten av Snøhetta, og veien fra Hjerkins til Snøheim. Denne

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Myntgt. 2
postmottak@md.dep.no
www.miljo.no

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling for naturforvaltning
Telefaks
22 24 27 56

Saksbehandler
Stein Kollungstad
22 24 58 83

striden fortsetter også etter at Miljøverndepartementet tidligere i år gikk inn for at Den Norske Turistforening kan få overta Snøheim, at bygningene kan bli stående innenfor nasjonalparken, men at veien til Snøheim skal fjernes. Dovre kommune og andre lokale interesser går inn for å bevare veien. På motsatt side står blant andre Norges Naturvernforbund, som krever at både bygningene og veien må fjernes.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har i brev av 10. august 2005 gitt sin faglige tilrådning til Miljøverndepartementet og anbefaler at prosjektet følges opp (vedlegg 3). DN foreslår at Hjerkinns skytefelt på Dovrefjell skal omgjøres fra skytefelt til vernet villmark i løpet av 15 år. Prosjektet skal fullføres innen 2020. Dette er fem år tidligere enn det tidspunkt som hittil har vært antydning i fylkesmannens uttalelse om rydding og restaurering av dette naturområdet. DN ser for seg at de indre og østre områdene bør prioriteres ryddet og restaurert innen 2010-2012, og så videre rydding i feltet i to-tre etapper.

De områdene DN vil prioritere, omfatter blant annet Grøndalen og arealene nær fjellet Kolla og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. DN forutsetter at størsteparten av området etter restaureringen skal kunne vernes med hjemmel i naturvernloven. Vernet bør primært være nasjonalpark, supplert med landskapsvernområde i den mest belastede delen av feltet.

Miljøverndepartementet vil anføre:

Stortinget vedtok 23 mars 1999 å opprette et nytt skyte- og øvingsfelt for Forsvarets avdelinger på Østlandet - Regionfelt Østlandet (RØ) i Åmot kommune. Samtidig ble det vedtatt at Hjerkinns skytefelt skulle nedlegges som ledd i en omfattende plan for utvidet vern av Dovrefjell. Det er forutsatt at bruken av Hjerkinns skytefelt skal avvikles etter hvert som RØ blir ferdigstilt for operativ bruk.

Nedleggelsen av skytefeltet skal i henhold til Stortingets vedtak kunne gi betydelige naturverngevinster. Flertallet i Forsvarskomiteen uttalte at

”etablering av Regionfelt Østlandet vil kunne gi en betydelig økt naturverngevinst og helt nye perspektiver for vern og helhetlig forvaltning av Dovrefjell og tilstøtende områder”.

Flertallet i Energi- og miljøkomiteen var av samme oppfatning, og understreket i tillegg at det vil være en svært krevende oppgave å restaurere landskap og naturmiljø på Hjerkinns skytefelt. Komiteen mente at

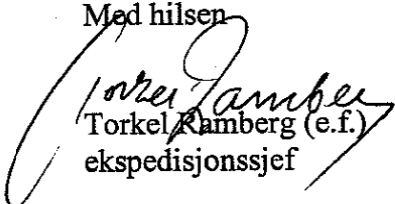
”en innlemmelse av dette området i verneplanen for Dovrefjell forutsetter at området tilbakeføres til opprinnelig tilstand i henhold til de vernekrav som stilles for slike områder”.

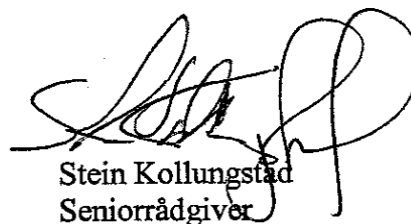
Miljøverndepartementet mener at prosjektet er en meget god oppfølging av det oppdrag som Stortinget har gitt. Tilbakeføringsprosjektet er omfattende og banebrytende i sitt slag, også i internasjonal sammenheng. Gjennomføring av prosjektet vil både kunne gi den forventede naturverngevinst samtidig som Forsvaret som tiltakshaver vil kunne høste betydelig erfaring og kompetanse i naturrestaurering i forbindelse med sin virksomhet.

Departementet slutter seg til fylkesmannens og direktoratets tilrådninger og anbefaler at tilbakeføringsprosjektet gjennomføres i samsvar med fylkesmannens plan og med de merknader som fylkesmannen har gjort i sin oppsummering. Departementet mener at prosjektet snarest mulig bør iverksettes. Vi ber Forsvardepartementet vurdere hvorvidt er

mulig å forsere gjennomføringen slik DN tar opp i sitt brev. MD vil understreke at fjerning av veisystemet innenfor skytefeltet når dette er nedlagt, var en viktig forutsetning for det standpunkt som ble tatt i Snøheimsaken. Vi viser her til vårt brev av 3. mars 2005 til FD.

Med hilsen

Torkel Ramberg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Stein Kollungstad
Seniorrådgiver

Vedlegg. 3

Kopi u/vedlegg
Direktoratet for naturforvaltning
Fylkesmannen i Oppland
Dovrefjellrådet
Dovre kommune
Lesja kommune
Oppland fylkeskommune
Forsvarsbygg